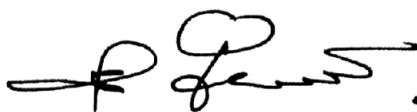

วิฑูรย์ ใจผ่อง 2551: ศึกษาารูปแบบวิธีการปลูกและระยะปลูกที่เหมาะสมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของสับดำ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาพืชไร่ ภาควิชาพืชไร่ ภาชานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สมบัติ ชินะวงษ์, Ph.D. 123 หน้า

การศึกษารูปแบบวิธีการปลูกและระยะปลูกที่เหมาะสมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของสับดำ ได้ดำเนินการทดลองในระหว่างเดือน สิงหาคม 2548–กันยายน 2549 โดยการทดลองการศึกษารูปแบบวิธีการปลูกที่เหมาะสม ณ แปลงทดลองภาควิชาพืชไร่ ภาชานกรรมการ กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยศึกษารูปแบบการปลูก 4 วิธี คือ การปลูกด้วยเมล็ดลงแปลงปลูกโดยตรง การปลูกด้วยกิ่งสับดำลงแปลงปลูกโดยตรง การปลูกโดยใช้ต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด และการปลูกด้วยต้นกล้าที่เพาะจากกิ่งปักชำ ด้วยระยะปลูก 2×2 เมตร (400 ต้นต่อไร่) วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design (RCBD) การทดลองการศึกษาระยะปลูกที่เหมาะสมของสับดำ ทำการทดลองทั้งหมด 3 สถานที่ คือ แปลงทดลองมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แปลงทดลองโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ เขาหินซ้อน จังหวัดฉะเชิงเทรา และแปลงทดลองสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์รา บรมราชชนนี จังหวัดเพชรบุรี โดยทำการศึกษาทั้งหมด 5 ระยะปลูก คือ 1×1 เมตร (1,600 ต้นต่อไร่) 1×2 เมตร (800 ต้นต่อไร่) 2×2 เมตร (400 ต้นต่อไร่) 2×3 เมตร (267 ต้นต่อไร่) และ 3×3 เมตร (178 ต้นต่อไร่) ปลูกด้วยต้นกล้าที่เพาะจากกิ่งปักชำ วางแผนการทดลองแบบ Completely Randomized Design (CRD) ผลการทดลอง การศึกษารูปแบบวิธีการปลูกที่เหมาะสม พบว่า การปลูกด้วยกิ่งสับดำลงแปลงปลูกโดยตรง ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อต้นสูงที่สุด เท่ากับ 838.21 กรัมต่อต้น หรือ 335.28 กิโลกรัมต่อไร่ และการปลูกโดยใช้ต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด ให้ผลผลิตน้ำหนัสดันแห้งเฉลี่ยของสับดำสูงที่สุด เท่ากับ 9.29 กิโลกรัมต่อต้น หรือ 3,716.00 กิโลกรัมต่อไร่ การทดลองการศึกษาระยะปลูกที่เหมาะสม พบว่า แปลงทดลองทั้ง 3 สถานที่ สับดำที่ปลูกด้วยระยะปลูก 3×3 เมตร ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อต้นสูงที่สุด โดยแปลงทดลองมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีน้ำหนักผลผลิตเฉลี่ยต่อต้น เท่ากับ 491.03 กรัมต่อต้น หรือ 87.40 กิโลกรัมต่อไร่ แปลงทดลองโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ เขาหินซ้อน มีน้ำหนักผลผลิตเฉลี่ยต่อต้น เท่ากับ 240.01 กรัมต่อต้น หรือ 42.72 กิโลกรัมต่อไร่ และแปลงทดลองสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์รา บรมราชชนนี มีน้ำหนักผลผลิตเฉลี่ยต่อต้น เท่ากับ 99.92 กรัมต่อต้น หรือ 17.78 กิโลกรัมต่อไร่ แต่เมื่อดำเนินการผลผลิตต่อพื้นที่ 1 ไร่ พบว่า สับดำที่ปลูกด้วย ระยะปลูก 1×1 เมตร ในแปลงทดลองมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และแปลงทดลองสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์รา บรมราชชนนี ให้ผลผลิตต่อไร่สูงที่สุด เท่ากับ 209.84 และ 91.87 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ โดยที่แปลงทดลองโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ เขาหินซ้อน สับดำที่ปลูกด้วยระยะปลูก 1×2 เมตร ให้ผลผลิตต่อไร่สูงที่สุด เท่ากับ 122.20 กิโลกรัมต่อไร่ ขณะที่ผลผลิตน้ำหนัสดันแห้งต่อพื้นที่ พบว่า แปลงทดลอง ทั้ง 3 สถานที่ ระยะปลูก 1×1 เมตร ให้ผลผลิตน้ำหนัสดันแห้งต่อพื้นที่สูงที่สุด คือ 10,976.00 6,496.00 และ 5,360.00 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

๒๐, พก, ๕๖